

Motion till riksdagen 2005/06:U324

av Rosita Runegrund m.fl. (kd)

Kuba

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	1
Förslag till riksdagsbeslut	2
Situationen på Kuba	3
Kubavåren	4
Varelaprojektet och den nationella dialogen	5
Högnivåbesök och Jimmy Carter	7
Riktade diplomatiska och ekonomiska sanktioner istället för USA:s blockad	8
Fängelserna och organisationerna	8
Ökat och förändrat bistånd	9

Fel! Okänt namn på

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett besök på hög nivå hos den kubanska oppositionen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en utvärdering av det s.k. systemöppnande biståndet och en ny biståndsstrategi för Kuba med tydligare fokus på demokrati.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda möjligheten till riktade diplomatiska och ekonomiska sanktioner mot Fidel Castro, Raul Castro och övriga i ledningen för den kubanska regimen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att verka för att den amerikanska blockaden mot Kuba hävs.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att uttala stöd för det nationella dialogprogrammet på Kuba.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att uttala stöd för Varelaprojektet.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att svenska ambassaden fortsätter att bjuda in dissidenter till Sveriges nationaldagsfirande.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att i Sveriges ansträngningar för ett demokratiskt Kuba inkludera exilkubaner i Europa och Sverige med stort kunnande om och engagemang för demokratisering av Kuba.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige ökar det direkta och indirekta stödet till demokrati-rörelsen på Kuba.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att agera för frisläppandet av Kubas samvetsfångar och politiska fångar.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att agera för att villkoren skall förbättras i de kubanska fängelserna.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att agera för att organisationer som Amnesty och Röda Korset samt FN:s sändebud skall få besöka Kuba och särskilt fängelserna.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att undersöka möjligheten att bistå med access till fria medier på svenska ambassaden.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av ett gemensamt agerande inom ramen för EU.

Situationen på Kuba

Situationen på den diktatoriskt och hänsynslöst styrda ön Kuba är allvarlig. Från ett redan hårt förtryck försämrades läget för de mänskliga rättigheterna under 2004 och under 2005. Bakom salsan i gathörnen, värmen och de lättklädda människorna som exploateras i charterbolagens annonser, råder en förtryckets och rädslans kultur. Efter noggranna studier i Sovjet om hur människor övervakas och förtrycks har Castro förfinat systemet. Demokrati och mänskliga rättigheter, såsom vi känner dem, är okända begrepp för stora delar av folket. Journalister, politiska opponenter och människorättsförfvarare utsätts för trakasserier och många har fängslats för sina politiska åsikter.

I UD:s rapport om de mänskliga rättigheterna för 2004 sammanfattas MR-läget enligt följande:

Kuba är en auktoritärt styrd enpartistat. I egenskap av stats- och regeringschef, överbefälhavare samt förstesekreterare i kommunistpartiet utövar president Fidel Castro personlig kontroll över den kubanska staten. Det finns inget oberoende rättsväsende. Yttrandefrihet, tryckfrihet eller föreningsfrihet råder inte.

Människorättsläget försämrades kraftigt under 2003. I mars dömdes 75 oliktankande – journalister, MR-aktivister, politiker – till långa fängelsestraff för brott mot statens säkerhet och samröre med USA. Många av de dömda var aktiva i det s.k. Varela-projektet. Under 2004 frigavs sju av dessa fångar villkorligt av hälsoskäl, medan ett antal nya aktivister fängslades.

Antalet politiska fångar uppgår enligt inhemska bedömare nu till mellan 300 och 400 personer. Repressionen mot oliktankande fortgår, exempelvis i form av tillfälliga frihetsberövanden, förtal och vräkning.

Massdomarna mot oppositionella och avrättningarna har kritiserats starkt av omvärlden, inklusive av Sverige och EU. Som svar på den europeiska hållningen iscensatte regimen i juni 2003 massiva demonstrationer mot EU utanför Spaniens och Italiens ambassader i Havanna. Kuba frös därefter de diplomatiska förbindelserna med EU:s ambassader i Havanna och avsåg sig bilateralt bistånd. Under 2004 har Kuba inte uppvisat beredvillighet att normalisera förbindelserna med EU.

Regimen är fokuserad på att bevara det nuvarande systemet under Fidel Castros ledning. I juli 2002 beslutade nationalförsamlingen att i ett konstitutionellt tillägg göra socialismen ”oberörbar”. Omröstningen föregicks av en massiv folklig mobilisering till stöd för den kubanska revolutionen. Under 2004 fattades en rad beslut för att stärka den ekonomiska och politiska kontrollen.

De illegala grupperna av oppositionella omfattar en mycket begränsad del av samhället. Deras genomslagskraft har emellertid ökat under senare år, inte minst genom Varela-projektet. Denna rörelse leds av Oswaldo Payá och grundar sig på Kubas konstitution. Syftet är att genomdriva en folkomröstning om demokratiska reformer.

Situationen för Kubas innevånare, och särskilt de som kämpar för demokrati och mänskliga rättigheter, måste mötas av ett kraftigt ökat engagemang från omvärlden och inte minst Sverige. Sverige har ett ansvar och en skuld till det kubanska folket efter att ha stöttat Castros diktatur ekonomiskt och diplomatiskt under decennier fram till 1991. Sverige behöver formulera en utrikespolitik som utgår från de kubanska medborgarnas rätt till ett liv i frihet och de-

Fel! Okänt namn på

mokrati. Sverige står i skuld till det kubanska folket – låt oss inte lämna dem i sticket med en diktator vi alltför länge höll om ryggen.

Kubavåren

I mars 2003 genomförde regimen en av de värsta repressionsvågorna i Kubas historia. Udden riktades mot demokratiörelsens olika delar som började nå framgång. I april dömdes 75 av de fängslade dissidenterna till fängelse i sammanlagt 1 456 år. Sedan dess har ytterligare fångar tillkommit, samtidigt som några släppts. De släppta är dock fångar som drabbats av allvarlig sjukdom i fängelset och som riskerar att dö. Att en politisk fånge dör i fängelset på grund av undermåliga förhållanden är något som regimen av propagandaskaäl gärna vill undvika. Under 2004–2005 har 19 samvetsfångar frigivits, majoriteten villkorligt frigivna på grund av bristande hälsa. Således finns minst (av Amnesty erkända) 69 samvetsfångar kvar i kubanska fängelser, i september 2005.

Den demokratiörelse som under början av 2000-talet kände en blygsam, men ändå, vind i ryggen och uppvisade hopp, tillförsikt och framtidstro är efter denna Kubavårens repression satt under våldsamt press. Begreppet Kubavåren myntades av den ledande Kubanske demokratikämpen – kristdemokraten Oswaldo Payá, naturligtvis med referens till Pragvåren.

Omvärldens stöd är viktigare än någonsin. Både de ledare som fängslats och de som ännu inte blivit gripna fruktar för sina liv. De hotas ständigt och ska under denna press försöka föra demokratiarbetet vidare, samtidigt som de försöker bistå de anhöriga. De fängslade är desperata efter en förändring. De tortyrliknande förhållandena i fängelserna, den minimala kontakten med anhöriga och de väntande åren i fångenskap tar ut sin rätt. Samtidigt som dissidenterna alltid varit medvetna om de risker de tar på denna förtryckets ö så slog de hårda domarna oväntat hårt. Det har inte utdömts så hårda straff på flera decennier.

Några exempel: den 39-årige människorättsaktivisten Marcelo Manuel López Bañobre dömdes till 15 års fängelse, på grund av sin verksamhet inom Comisión Cubana de Derechos Humanos y Reconciliación Nacional. Brottet han begått var att ha samlat in uppgifter om var gripna personer satt fängslade och haft kontakt med Amnesty International. Regis Iglesias Ramirez är 34 år och får till två små döttrar. Regis var aktiv i Varelaprojektet (se avsnittet Varelaprojektet och den nationella dialogen) och dömdes till 18 år i fängelse. Oscar Elías Biscet González, 41 år, människorättskämpe, dömdes till 25 års fängelse. Varelaaktivisten Luis Enrique Ferrer Garcia dömdes slutligen till 28 års fängelse, längst av alla, efter att ha blivit hotad både med döden och livstids fängelse. Under rättegången frågade han åklagaren om inte denne också ville skriva under Varela. Många andra dömdes till över 20 års fängelse. Alla fångar är dömda under lag 88 (Law for the Protection of the National Independence and Economy of Cuba) eller lag 91 (Acts against the independence or territorial integrity of the state), alternativt under båda dessa lagar.

Fel! Okänt namn på

Rättegångarna mot de gripna var summariska, farsartade och rättsosäkra vilket bland annat svensk ambassadpersonal vittnat om. EU-ambassadernas tjänstemän och medier fick inte närvara. Det hade bussats dit utvald kubansk publik, folkhopar som inte kände varandra och som såg vilsna och skräckslagna ut, enligt ambassadtjänstemän från olika europeiska ambassader. Förutom de ditbussade fick endast de allra närmast anhöriga närvara. Många åtalade fick inte träffa försvarsadvokater. En försvarsadvokat begärde mer tid med de anklagade, men fick då veta att också han därmed betraktades som dissident. Samtliga dömda har klassats som samvetsfångar av Amnesty och Kuba har nu uppemot ett hundratal samvetsfångar och totalt 300–440 politiska fångar.

Under Kubavåren 2003 har också Castroregimens propaganda mot demokrati rörelsen skruvats upp. Fidel Castro utnyttjar det som bland kubanska dissidenter kallas ”det falska alternativet” för att propagera mot demokrati rörelsen. Genom att hävda att Kuba står näst på tur efter Irak på USA:s invasionslista så måste alla medel till försvar av självständigheten accepteras. Tidigare har dissidenternas existens närmast förnekats, nu beskrivs de som ett stort hot mot Kubas självständighet. Genom repressionen sänder regimen en tydlig signal till dem som finns i närheten av de oppositionella och också en signal in i det egna systemet, att nu är det rättning i ledet som gäller.

Varelaprojektet och den nationella dialogen

1996 utarbetades ett projekt med tvärpolitiska ambitioner som kallas för Varelaprojektet, en insamling av namnunderskrifter för att få till stånd en folkomröstning om mänskliga rättigheter på Kuba. Initiativtagare var Oswaldo Payá, ledare för det kristdemokratiska partiet på Kuba *Movimiento Cristiano Liberación (MCL)*. MCL är en fredlig icke-konfessionell oppositionsrörelse på kristen idémässig grund som arbetar för att på fredens och försoningens väg göra det möjligt att upprätta en demokrati i det kubanska samhället. Varelaprojektet tar sin utgångspunkt i den kubanska konstitutionen och söker genom de rättigheter som finns nämnda där förändra lagstiftningen i demokratisk riktning. Rättigheten som åberopas är att medborgare genom att samla 10 000 underskrifter för ett lagförslag har rätt att få det behandlat av nationalförsamlingen. Eftersom nationalförsamlingen har möjlighet att fatta beslut om en folkomröstning så begär man också en sådan om de förändringar man föreslår.

De fem förslag till förändringar i lagstiftningen som har lämnats till nationalförsamlingen är följande:

- Lagstiftningen ska garantera organisations-, yttrande- och pressfrihet.
- Alla politiska fångar som inte deltagit i aktiviteter som hotat enskilda människors liv ska ges amnesti.
- Kubaner ska ha rätt att starta privata företag och skriva anställningsavtal.

Fel! Okänt namn på

- Vallagen ska skrivas om så att alla röstberättigade som samlar underskrifter från fem procent av väljarna i en valkrets också har rätt att ställa upp i valet. Väljarna utser genom direkta val en ledamot per valkrets till de kommunala och provinsiella församlingarna och till nationalförsamlingen.
- Det inom ett år efter folkomröstningen ska allmänna val hållas.

Med Varelaprojektet som bas lyckades Payá samla de flesta organisationer som arbetar för ett demokratiskt Kuba, och tillsammans med dem utarbetade Payá och MCL ett manifest med titeln "Todos Unidos" (Alla tillsammans). För första gången samlades oppositionen för att uppnå ett gemensamt mål och många organisationer medverkade i namnsamlingen. I maj 2002 gick Oswaldo Payá in på sekretariatet för Folkmaktens nationalförsamling och överlämnade 11 020 namnunderskrifter från väljare, vilket gjorde Varelaprojektet till ett lagförslag i enlighet med den kubanska författningen. Stödet för projektet är sannolikt betydligt större än så med tanke på att en underskrift medför stor risk för arbetslöshet, trakasserier gentemot familj och hem, telefonavlyssning och social isolering.

Tjeckiens president Vaclav Havel nominerade i juni 2002 Oswaldo Payá till Nobels fredspris för hans insatser till förmån för försoning och demokrati på Kuba. Oswaldo Payá har också fått Sacharovpriset (Europaparlamentets frihetspris), där man lyfte fram Payás starka moraliska engagemang och konsekventa handlande för att skapa ett fredligt och demokratiskt alternativ för det kubanska folket, trots att han ständigt utsatts för förföljelse och trakasserier av den kubanska regeringen. MCL och Varelaprojektet arbetar konsekvent med icke-våldsmetoder, för ett fritt Kuba.

Alla namnen på dem som skrivit under Varelaprojektet lämnades över till nationalförsamlingen i samband med ex-presidenten, och senare fredspristagaren, Jimmy Carters uppmärksammade besök på Kuba 2002.

Noterbart är att det var framför allt mot aktivister inom Varelaprojektet och oberoende journalister som repressionsvågen under våren 2003 riktades. Det visar att det utgjorde ett reellt hot mot förtrycket.

Men Oswaldo Payá och medborgargrupperna som samlar in namn vägrar låta sig tystas eller stoppas av Kubavårens fasansfulla repression. Hösten 2003 överlämnade Oswaldo Payá ytterligare 14 384 underskrifter av människor som står bakom kravet på en folkomröstning om mänskliga fri- och rättigheter att lägga till de 11 020 namn som lämnades in 2002. Payá protesterade också mot fängslandet av demokratiaktivisterna och de fruktansvärda förhållanden under vilka de hålls fängslade. Payá fick hjälp att bära lådan med namn på de personer som skrivit på Varela av medarbetaren Ernesto Martini. År 2002 togs motsvarande bild vid överlämnandet. Men då var det den nu fängslade Regis Iglesias som bar lådan. Nya ledare är beredda att kliva fram, även om rörelsen försvagats. "Regimen har klippt gräset, men det fortsätter växa", som en kubansk dissident uttrycker saken.

Det kanske mest spännande som händer just nu på Kuba är ett nytt initiativ – en nationell dialog om hur övergången från diktatur till demokrati ska gå till. Detta initiativ springer ur frågor om vad som ska hända om Varelaprojektets krav blir verklighet. Folks stora osäkerhet över vad alternativet till

kommunistdiktaturen innebär behöver mötas av demokratirörelsen, och det nationella dialogprogrammet är ett sådant initiativ. Tanken är att använda Varelaprojektets infrastruktur och med ett gediget diskussionsmaterial i form av ett transitionsprogram som grund genomföra studie- och diskussionscirklar runt om i Kuba. Det nationella dialogprogrammet är omfattande, kostsamt och riskabelt och behöver omvärldens stöd.

Högnivåbesök och Jimmy Carter

Kristdemokrater och folkpartister har tidigare fört fram krav på ett högnivåbesök från svensk sida för att träffa regimen, men framför allt för att träffa de oppositionella på Kuba. Det finns naturligtvis en del komplikationer kring ett sådant besök. I vilken utsträckning kan det användas i propagandasyfte av regimen i ett land som helt saknar fria medier? Hur fritt kan ett sådant besök bli?

Men å andra sidan skulle ett sådant besök vara stödjande och synliggöra demokratirörelsen i den utsatta situation som den befinner sig i – och dessutom visa den kubanska regimen att det finns internationella ögon på utvecklingen på Kuba. I olika interpellationssvar har regeringen ställt sig svagt positiv till detta. EU:s ståndpunkt om att högnivåbesök till Kuba ska begränsas borde inte helt hindra ett besök där huvudsyftet är att träffa dissidenter. Däremot kan naturligtvis EU:s och Kubas fortsatt något ansträngda relation försvåra ett sådant besök. Men det är angeläget att regeringen intensifierar arbetet kring ett sådant besök.

Frågetecknen kring högnivåbesök måste också sättas i ljuset av den framgång som demokratirörelsen nådde när den amerikanske expresidenten Jimmy Carter fick möjlighet att bryta det totala informations- och åsiktsmonopol som råder, genom ett direktsänt tal i radio och tv till det kubanska folket. Detta blev möjligt tack vare att Kubas diktator, Fidel Castro, betraktar Carter med välvilliga ögon eftersom denne starkt kritiserar den amerikanska blockaden mot Kuba. Det gör även de flesta oppositionella eftersom blockaden gör det möjligt att skylla all kubansk fattigdom på USA.

I sitt tal uppmärksammade Carter Varelaprojektet och gav det stöd så att stora delar av Kubas folk för första gången kunde höra talas om namninsamlingen. Detta ledde till att intresset för Varela ökade markant och att tusentals ytterligare anslöt sig. Varelaprojektet är historiskt på Kuba – aldrig har så många människor riskerat arbete och relationer genom att sätta sina namn och ID-nummer på pränt och kräva en demokratisk förändring av landet. Namninsamlingen leder också till en diskussion som medvetandegör människor om deras mänskliga fri- och rättigheter. Varelaprojektet har skakat om Castroregimen. Som svar på namninlämningen kommenderade Castro fram en egen namninsamling till stöd för ett förslag till grundlagsändring där socialismen förklaras evig och ”oberörbar”.

Fel! Okänt namn på

Riktade diplomatiska och ekonomiska sanktioner istället för USA:s blockad

USA:s blockad mot Kuba fungerar i mångt och mycket kontraproduktivt. Dissidenter på Kuba vittnar om hur deras arbete försvåras på grund av den amerikanska politiken. Castro använder sig av blockaden, dels för att skylla fattigdom och ekonomiska kriser på, dels för att hävda att den föregriper en amerikansk invasion. Därmed kan han under skydd av närmast total informationskontroll mana fram en stark nationalism hos kubanerna. Den yttre fienden stärker Castros position, och därför bör Sverige agera för att den upphör.

Istället för denna typ av blockad som stärker diktaturen, men drabbar den kubanska befolkningen, borde Sverige ta internationella initiativ för att undersöka möjligheten till riktade diplomatiska och ekonomiska sanktioner som kan riktas mot Fidel Castro, Raul Castro och andra i den yttersta ledningen av den kubanska regimen. Det kan handla om att frysa deras finansiella tillgångar utomlands där så är möjligt, förse dem med reseförbud eller på annat sätt försvåra deras verksamhet.

Fängelserna och organisationerna

Förhållandena i fängelserna är mycket dåliga. Flera fångar sitter eller har suttit långa perioder i isoleringscell. Andra får inte tillgång till den näring och de mediciner som de behöver. De politiska fångarna diskrimineras i förhållande till de andra fångarna. Cellerna är små, ljuset är ofta tänt dygnet runt och sängen är av grovt betongunderlag. Toaletten är ett hål i golvet precis intill den lilla vattenkranen som bara ger ifrån sig droppar av förorenat vatten. Råttor trängs på samma, ofta gyttjiga golv som de fångslade. Många fångar plågas också av stor förekomst av myggor och bristen på myggnät. Röda Korset och andra organisationer är förbjudna att besöka fängelserna. Mycket talar för att fångarnas öde bestäms av Castro själv.

Fångarna placerades systematiskt i fängelser långt hemifrån, vilket försvårar för fattiga anhöriga att besöka dem. Det är inte ovanligt med flera dagars restid för att kunna besöka sin son eller make under två timmar var tredje månad. Vissa förändringar och i vissa fall förbättrade placeringar har skett, men fortfarande är situationen mycket svår.

De anhöriga lider också svårt. Förutom det omänskliga lidandet av att ha en son, far eller make dömd till ett mångårigt fängelsestraff på grund av arbete för mänskliga rättigheter, så lever de anhöriga ofta under svåra materiella förhållanden. Det gäller speciellt ute på den kubanska landsbygden där de isoleras och inte har något stödjande nätverk på samma sätt som i Havanna.

Ett stort problem är att oberoende organisationer som Röda Korset och Amnesty, men även FN:s speciella sändebud för mänskliga rättigheter på Kuba, nekats tillträde till Kuba och fängelserna. Den svenska regeringen måste agera kraftfullt på alla nivåer för fångarnas frisläppande, för bättre

villkor i fängelserna och för att oberoende organisationer ska få tillträde till Kuba.

Ökat och förändrat bistånd

Från att den socialdemokratiska regeringen tidigare varit en viktig allierad för Kuba med ömsesidigt varma relationer har Sverige glädjande nog på senare tid blivit alltmer kritiskt till den kubanska diktaturen och diktatorn Castro. Skiftet kom när fyrklöverregeringen 1991–1994 med Kristdemokraterna, Moderaterna, Folkpartiet och Centerpartiet i princip avskaffade allt bistånd till Kuba. Efter det har Socialdemokraterna omprövat sin tidigare Castrovänliga hållning. Sedan 1995 syftar det svenska biståndet till ”systemöppning” där man bland annat satsar på kulturutbyte och utbildning av ekonomer, forskningsutbyte etc. Vid sidan av detta har också tillkommit ett tydligare demokratibistånd där stöd ges till svenska organisationer och partier som arbetar med demokratirörelsen på Kuba. Samtidigt uttrycker regeringen en rädsla för att satsa för mycket på det sistnämnda biståndet, eftersom man menar att detta kan motverka demokratirörelsens möjligheter att verka.

Kristdemokraterna menar att det är dags att göra en översyn av det svenska biståndet till Kuba och utarbeta en tydligare strategi. Det ”systemöppnande” biståndet avseende kulturutbyte och utbildningsutbyte etc., riktar sig nämligen inte till dem som uttrycker en vilja till förändring. Utan till detta utbyte kommer de ifråga som står stadigt i det kubanska kommunistiska ledet. På så sätt kan detta bistånd komma att fungera som ett sätt att åter smyga in stöd till diktaturen. Istället borde det svenska biståndet satsas i högre grad på dem som uttryckt vilja till förändring, såsom oberoende ekonomer, journalister och bibliotekarier. Det systemöppnande biståndet bör också ses över med anledning av de djupfrysta diplomatiska relationerna mellan EU, inklusive Sverige, och Kuba. Sveriges strategi gentemot Vitryssland kan tjäna som förebild i utvecklandet av en ny sammanhållen strategi för Kubabiståndet där demokrati och demokratirörelsens behov bör sättas i främsta rummet.

Sverige måste bli mer aktivt för att skapa ett starkare tryck från omvärlden på Kuba, inte minst från EU:s sida. I detta måste de tiotusentals exilkubaner som bor i Europa involveras. Dessa har ett engagemang och unika kunskaper om situationen på Kuba som inte tas tillvara ordentligt idag. Inte minst i arbetet med att förbereda för en övergång från diktatur till demokrati så kan exilkubanerna bidra med unik kompetens.

EU:s ståndpunkt till Kubapolitiken har inneburit att Castro inte längre kan spela ut europeiska stater mot varandra, utan istället har trycket mot Kuba ökat. Detta har inneburit att ett pressat Kuba genomfört motåtgärder i form av aggressiva demonstrationer mot vissa EU-länders ambassader och brytande av diplomatiska förbindelser. Detta tryck är värdefullt; därför är det eftersträvanvärt att svenska Kubaansträngningar i stor utsträckning samordnas inom EU. Inte minst gäller detta frågan om riktade diplomatiska och ekonomiska sanktioner som måste ha en bred uppslutning för att fungera men även när det

Fel! Okänt namn på

gäller kontakter med regimen och oppositionen. EU bör i sin tur ha en intensiv dialog med USA för att nå största möjliga effekt i strävandena efter ett fritt och demokratiskt Kuba.

Demokratirörelsen, alla de människor som vägrar att resignera under diktaturens ok och bli regimen lydiga redskap, är Kubas hopp och behöver därför ökat stöd. De kämpar för kubaners rätt att läsa vad de vill genom fria bibliotek och de vill sprida till kubanerna vad det innebär att ha mänskliga rättigheter genom olika typer av studieverksamhet. Organisationer startas för att övervaka allvarliga brott mot de mänskliga rättigheterna. Politiska partier bildas för att kanalisera de åsikter som finns på Kuba och för att peka på demokratin. Exempel på sådana är: Movimiento Cristiano Liberación, Partido Socialdemócrata, Partido Liberal Democrático de Cuba, Partido Solidaridad Democrático och Corriente Socialista. Någon utåtriktad verksamhet är inte att tänka på. Inga flygblad kan spridas. Det är självklart inte tillåtet, och varifrån skulle de få papperet eller kopieringsmaskinen?

De fria biblioteken drivs av enskilda personer och där finns det möjlighet för vem som helst att kunna läsa något annat än kommunistisk propaganda. Biblioteken är oftast inte större än ett litet rum i det egna hemmet. I ett land där det inte finns någon annan tidning än partiorganets och inte någon annan litteratur att köpa än den som är godkänd av regimen så fyller de en viktig funktion. Inte bara som bibliotek utan också som samlings- och diskussionsplats är de viktiga.

I olika regioner av Kuba finns studieverksamhet som bland annat syftar till att upplysa människor på Kuba om vad de är. ”Vi är personer” och ”Rättvisa och fred i Kuba” är några av kurserna som ges vid studiecentret i katolska kyrkan i Piñar del Rio, som också ger ut tidskriften Vitral. Tusentals människor har genomgått dessa kurser. De ansvariga för centret kan konstatera att den enskilde personen och medborgaren bit för bit bryts ner av dagens totalitära kubanska regim och de säger att det blir en stor uppgift för en demokratisk regering att försöka återupprätta människan.

Sveriges ambassad på Kuba spelar en viktig roll i sina stödjande kontakter med den kubanska demokratirörelsen och det kubanska civila samhället. Vi vill uttala vårt stöd till detta men samtidigt beklaga att inbjudningarna till dissidenter inte genomförs längre, då detta uppfattades som ett stort stöd av den demokratiska oppositionen. Vi vill också att Sverige undersöker möjligheterna att i större utsträckning bistå med fria medier som till exempel tillgång till censurerat Internet på ambassaden.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 5 oktober 2005

Rosita Runegrund (kd)

Holger Gustafsson (kd)

Erling Wälivaara (kd)

Mats Odell (kd)

Alf Svensson (kd)

Gunilla Tjernberg (kd)

Else-Marie Lindgren (kd)

Annelie Enochson (kd)

Tuve Skånberg (kd)

Ingvar Svensson (kd)

Maria Larsson (kd)